

Dolní Vítkovice chtějí být památkou i živým organizmem zároveň

Český rozhlas, 3.12.2008, autor: Peter Gabal, záznam naleznete zde:

<http://www.radio.cz/cz/clanek/110925>

Bývalý průmyslový areál dolních Vítkovic se jako první ze čtyř českých památek dostal na vznikající seznam Evropského kulturního dědictví. Ministerstvo kultury podpořilo jeho zápis i proto, že společnost Vítkovice má připravený projekt obnovy celého areálu.

Důl Hlubina, koksovna a vysoké pece – tak přesně to je panorama, kterým se po desetiletí před zbytkem světa prezentovala Ostrava. Zatímco dnešek dává přednost obecnější estetice a třeba televizní šoty se obvykle točí u Nové radnice s vyhlídkovou věží, milovníci technických památek na staré Vítkovice nedají dopustit. A zapravdu jim dal ministr kultury Václav Jehlička, když společnosti Vítkovice Holding v pondělí předal známku Evropské dědictví: *"My jsme chápali v minulosti památky jako takové ty tradiční hrady, zámky, historická města. A na rozdíl od Evropy, která je v tom před námi, jsme zanedbávali průmyslové, industriální dědictví a Ostrava je vlastně hlavním městem toho technického dědictví v České republice."*

Výjimečnost Dolních Vítkovic potvrzuje i ostravský architekt Radim Václavík: *"Těžba uhlí, koksárenství, vysoké pece, zpracování železa – vše je na jednom místě včetně dochovaného technického zařízení. Takové spojení je v Evropě nebývalé."*

Deset let neprovozované vysoké pece a koksovna jsou kulturní památkou stejně jako přilehlý Důl Hlubina, který není považován za součást areálu. Podle ministra Jehličky projekt Evropské dědictví proti seznamu UNESCO nedbá až tak úzkostlivě na ochranu památek, jako se spíše orientuje na jejich význam pro Evropu a rozvoj. Právě rozvoji, oživení a propojení s funkčními celky je zasvěcen rozsáhlý ambiciózní projekt Nové Vítkovice.

"V dolní oblasti Vítkovic se nacházejí také fungující firmy, rozrůstající se menší podniky, stávající provozní závody skupiny Vítkovice a tak dále. Je tam také celá řada území typu brownfields, která se musejí nejprve vyčistit, zregenerovat, aby na nich do budoucna mohly stát třeba nové developerské objekty nebo objekty pro nový lehký průmysl," vysvětluje mediální zástupkyně společnosti Vítkovice Holding Eva Kijonková. Na zregenerovaných haldách by podle ní mohla vznikat nová sportoviště a v návaznosti na městskou část Ostrava-Vítkovice se uvažuje o pěší zóně i novém rezidenčním bydlení: *"Celé to směřuje k tomu, že dolní oblast Vítkovic by měla být živá, mělo by tam být zázemí pro vědu, kulturu. Měla by tam být také třeba vysoká škola a její campus."*

Důležité je vědět, že mluvíme o území větším než 200 hektarů a že smělé plány velice předběžně uvažují o 60 miliardách korun, o které by se s holdingem měli podělit také developeři, kraj i stát. A jak do toho všeho zapadnou samotné památky?

"Celá debata se vlastně vede o tom, jestli zachovat třeba staré vysoké pece v podobě takzvané řízené ruiny, což je něco, co samovolně se dostane do určité stádia rozkladu a my se už potom jen staráme o to, aby to nechátralo dál, anebo zda se mohou objekty zrekonstruovat, využít pro třeba kulturní zařízení nebo Svět techniky, což má být takové multimediální interaktivní centrum výchovy pro technické obory," říká Eva Kijonková. Podle ní ještě do věci promluví například i památkáři, společnost však předběžně dává přednost spíše té druhé variantě, tedy dalšímu využívání památek.